

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 411/2010-11

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 30. septembra 2010 predbežne prerokoval sťažnosť P. P., B., t. č. vo výkone trestu H., vo veci namietaného porušenia práva nebyť opakovane súdený alebo trestaný zaručeného v čl. 4 ods. 1 Protokolu č. 7 k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd trestnými rozkazmi Okresného súdu Bratislava II sp. zn. 1 T 194/2008 z 19. februára 2009 a sp. zn. 3 T 97/2009 zo 17. augusta 2009 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť P. P. o d m i e t a ako oneskorene podanú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 26. augusta 2010 doručená sťažnosť P. P., B., t. č. vo výkone trestu H. (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namietal porušenie práva nebyť opakovane súdený alebo trestaný zaručeného v čl. 4 ods. 1 Protokolu č. 7 k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „protokol č. 7 k dohovoru“) trestnými rozkazmi Okresného súdu Bratislava II (ďalej len

„okresný súd“) sp. zn. 1 T 194/2008 z 19. februára 2009 a sp. zn. 3 T 97/2009 zo 17. augusta 2009.

Sťažovateľ v sťažnosti uviedol:

„27. 11. 2008 som sa dopustil krádeže... pričom uvedenej krádeže som sa dopustil napriek tomu, že som bol dňa 4. 8. 2008 za drobnú krádež – priestupok proti majetku pod § 50 ods. 1 zák. č. 372/ 1990 Z. z. o priestupkoch postihnutý pokutou nezaplatenou na mieste... a trestným rozkazom Okresného súdu Trnava č. k. 1 T/74/2007 zo dňa 8. 10. 2007, ktorý nadobudol právoplatnosť 13. 8. 2008 som bol uznaný vinným z prečinu krádeže podľa § 212 ods. 2 písm. f) Trestného zákona a bol som za obdobný čin v predchádzajúcich dvanástich mesiacoch postihnutý hoci som bol za taký čin v prechádzajúcich dvadsiatich štyroch mesiacoch postihnutý čím som spáchal prečin krádeže podľa § 212 ods. 2 písm. f, ods. 3 písm. b) Trestného zákona.

Trestný poriadok síce neobsahuje ustanovenia hovoriace o tom, že postihnutie za priestupok by bránilo prejednaniu veci v trestnom konaní, avšak takéto ustanovenie obsahuje medzinárodná zmluva, ktorou je Slovenská republika viazaná a ktorá má v zmysle čl. 7 ods. 5 ústavy prednosť pred zákonmi.

Touto medzinárodnou zmluvou je Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd, konkrétne čl. 4 ods. 1 Protokolu č. 7 k tomuto Dohovoru, podľa ktorého nikoho nemožno stíhať za trestný čin, za ktorý už bol oslobodený alebo odsúdený konečným rozsudkom podľa zákona a trestného poriadku tohto štátu.“

Na základe uvedeného sťažovateľ žiadal zrušenie trestných rozkazov okresného súdu sp. zn. 1 T 194/2008 z 19. februára 2009 a sp. zn. 3 T 97/2009 zo 17. augusta 2009. Zároveň požadoval priznať mu finančné zadost'učinenie v sume 100 000 €.

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd

vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadost'účinenie.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí senátu bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Podľa čl. 4 ods. 1 protokolu č. 7 k dohovoru nikoho nemožno stíhať alebo potrestať v trestnom konaní podliehajúcim právomoci toho istého štátu za trestný čin, za ktorý už bol oslobodený alebo odsúdený konečným rozsudkom podľa zákona a trestného poriadku tohto štátu.

K namietanému porušeniu sťažovateľom označeného práva trestnými rozkazmi okresného súdu je predovšetkým potrebné uviesť, že jednou zo základných podmienok prijatia sťažnosti na ďalšie konanie je jej podanie v lehote ustanovenej v § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde. Táto lehota je dvojmesačná a začína plynúť od právoplatnosti rozhodnutia, oznámenia opatrenia alebo upovedomenia o inom zásahu, pričom pri opatrení

alebo inom zásahu sa počíta odo dňa, keď sa sťažovateľ mohol o opatrení alebo inom zásahu dozvedieť. Nedodržanie tejto lehoty je zákonom ustanoveným dôvodom na odmietnutie sťažnosti ako podanej oneskorene (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde). V prípade podania sťažnosti po uplynutí zákonom ustanovenej lehoty nemožno zmeškanie tejto lehoty odpustiť, pretože kogentné ustanovenie § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde to nedovoľuje.

Ústavný súd pri svojej rozhodovacej činnosti opakovane vyslovil právny názor, že sťažnosť podľa čl. 127 ústavy nemožno považovať za časovo neobmedzený právny prostriedok ochrany základných práv alebo slobôd (I. ÚS 33/02, II. ÚS 29/02, III. ÚS 108/02, IV. ÚS 158/04, I. ÚS 218/06).

Sťažnosť sťažovateľa bola doručená ústavnému súdu 26. augusta 2010 (podaná na poštovú prepravu 24. augusta 2010). Podľa zistenia ústavného súdu trestný rozkaz okresného súdu sp. zn. 1 T 194/2008 z 19. februára 2009 nadobudol právoplatnosť a vykonateľnosť 2. marca 2010 a trestný rozkaz sp. zn. 3 T 97/2009 zo 17. augusta 2009 nadobudol právoplatnosť a vykonateľnosť 23. februára 2010.

Podľa § 356 zákona č. 301/2005 Z. z. Trestný poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „Trestný poriadok“) trestný rozkaz sa stane právoplatným, a ak neustanovuje tento zákon niečo iné, aj vykonateľným, ak

- a) odpor nebol podaný, uplynutím lehoty na podanie odporu,
- b) odpor bol vzatý späť, dňom jeho späťvzatia,
- c) sa oprávnená osoba vzdala práva podať odpor a obvinený súčasne vyhlásil, že nesúhlasí, aby odpor podala v jeho prospech iná oprávnená osoba, dňom vzdania sa práva podať odpor.

Z citovaných ustanovení Trestného poriadku vyplýva, že sťažovateľ sa o prípadnom namietanom porušení práva zaručeného v čl. 4 ods. 1 protokolu č. 7 dohovoru musel dozvedieť najneskôr nadobudnutím právoplatnosti trestných rozkazov (t. j. 2. marca 2010

a 23. februára 2010). Zákonná lehota podľa § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde na podanie sťažnosti ústavnému súdu teda nepochybne uplynula pred jej podaním.

Vychádzajúc z uvedeného ústavný súd rozhodol tak, že sťažnosť odmietol ako podanú oneskorene podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Ústavný súd nad rámec poznamenáva, že ak by aj bola sťažnosť sťažovateľa podaná včas, ústavný súd by ju musel odmietnuť z dôvodu nedostatku svojej právomoci, a to vzhľadom na princíp subsidiarity, ktorý vyplýva z citovaného čl. 127 ods. 1 ústavy in fine („ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd“). Toto ustanovenie má za následok, že ústavný súd môže poskytnúť ochranu konkrétnemu právu alebo slobode, porušenie ktorých je namietané iba vtedy, ak sa ich ochrany fyzická osoba alebo právnická osoba nemôže domôcť v žiadnom inom konaní pred súdnymi orgánmi Slovenskej republiky. Z uvedeného vyplýva, že v prípade, ak je o ochrane sťažovateľom označeného základného práva alebo slobody oprávnený konať alebo rozhodovať iný všeobecný súd, ústavný súd jeho sťažnosť už po predbežnom prerokovaní odmietne pre nedostatok svojej právomoci.

Podľa názoru ústavného súdu sťažovateľ mal možnosť domáhať sa preskúmania, sťažnosťou pred ústavným súdom napadnutých trestných rozkazov okresného súdu podaním riadneho opravného prostriedku, ktorým je v tomto prípade odpor. Zo zistení ústavného súdu vyplýva, že sťažovateľ túto možnosť proti trestnému rozkazu sp. zn. 1 T 194/2008 z 19. februára 2009 nevyužil, a teda odpor nepodal. Proti trestnému rozkazu sp. zn. 3 T 97/2009 zo 17. augusta 2009 sťažovateľ 4. januára 2010 odpor podal, ale 23. februára 2010 ho vzal späť.

Vychádzajúc z postavenia ústavného súdu ako nezávislého súdneho orgánu ochrany ústavnosti (čl. 124 ústavy), ktorý nie je alternatívnou ani mimoriadnou opravnou inštitúciou vo veciach patriacich do právomoci všeobecných súdov (II. ÚS 1/95, II. ÚS 21/96), ústavný súd konštatuje, že sťažnosť sťažovateľa by bolo možné odmietnuť aj z dôvodu nedostatku svojej právomoci na jej prerokovanie podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Vzhľadom na to, že sťažnosť bola odmietnutá ako celok a rozhodnutie o priznaní finančného zadosťučinenia, ktorého sa sťažovateľ domáhal, je viazané na vyslovenie porušenia práva alebo slobôd sťažovateľa (čl. 127 ods. 2 prvá veta ústavy), k čomu v tomto prípade nedošlo, ústavný súd o tejto časti sťažnosti už nerozhodoval.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 30. septembra 2010